

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 43/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 6/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 18 §:n 2 momentti sekä 26, 26 a ja 27 §, sellaisina kuin niistä ovat 26 § laissa 564/2014, 26 a § laissa 731/2020 ja 27 § laissa 1398/2019,

muutetaan 2—4 §, 7 §:n 1 momentti, 9 §, 11 §:n 2 momentti, 13 §:n 1 ja 3 momentti, 17 ja 19 §, 22 §:n 1 momentti, 23—25, 28 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti, 31, 34 ja 35 §, 36 §:n 1 momentti ja 37—42 sekä 48 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 24 § laeissa 1398/2019 ja 731/2020, 3 § osaksi laissa 546/2023, 25 ja 29 §, 36 §:n 1 momentti sekä 38—40 ja 42 § laissa 372/2018, 35 § osaksi laissa 69/2019 ja 48 § laissa 44/2021, sekä

lisätään lakiin uusi 22 a ja 24 a—24 d §, 30 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 31 a, 35 a—35 c, 39 a—39 d, 40 a ja 47 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävästä käytöstä aikaansaamiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY, jäljempänä *puitedirektiivi*, täytäntöönpanosta.

Tässä laissa annetaan myös täydentävät säännökset:

1) kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009, jäljempänä *kasvinsuojeluaineasetus*, täytäntöönpanosta;

2) torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005, jäljempänä *jäämäasetus*, II, IV ja VI—X luvun sekä 18 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan, 4 kohdan ja 20 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta;

3) virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (virallista valvontaa koskeva asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625, jäljempänä *valvonta-asetus*, soveltamisesta sellaiseen viralliseen valvontaan, jota suoritetaan mainitun asetuksen 1 artiklan 2 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista ja käyttöä koskevien vaatimusten ja torjunta-aineiden kestävästä käytöstä koskevien vaatimusten noudattamiseksi, jollei muualla laissa toisin säädetä.

3 §

Suhde eräisiin säädöksiin

Sen lisäksi mitä tässä laissa säädetään, kasvinsuojeluaineisiin sovelletaan, mitä kemikaalilaisissa (599/2013) ja Euroopan unionin kemikaalilainsäädännössä säädetään kemikaaleista. Vaaralliseksi kemikaaliksi luokitellun kasvinsuojeluaineen teolliseen käsittelyyn ja varastointiin, siirtoon sekä säilytykseen sovelletaan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettua lakia (390/2005). Kasvinsuojeluaineiden kuljetukseen sovelletaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettua lakia (541/2023).

Kasvinsuojeluaineiden jäämistä sekä niiden valvonnasta säädetään elintarvikelaissa (297/2021) ja rehulaissa (1263/2020) sekä jäämäasetuksessa.

Vaatimuksista, jotka kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden on täytettävä ennen kuin ne saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön, säädetään eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmu-

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

kaisuudesta annetussa laissa (1016/2004) ja työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

Kasvinsuojeluaineisiin, joiden hyväksyminen on peruutettu tai joiden hyväksymisen voimassaolo muutoin on lakannut, sekä muuten käytöstä poistettaviin kasvinsuojeluaineisiin sovelletaan jätelakia (646/2011). Geneettisesti muunnetuista organismeista säädetään lisäksi geeniteknikkalaissa (377/1995). Kasvinsuojeluaineita käsittelevän työturvallisuudessa on otettava lisäksi huomioon työturvallisuuslaissa (738/2002) säädetyt vaatimukset.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kasvinsuojeluaineella* kasvinsuojeluaineasetuksen 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyä kasvinsuojeluainetta;

2) *ammattimaisella käyttäjällä* henkilöä, joka käyttää ammattitoiminnassaan kasvinsuojeluaineita;

3) *jakelijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka asettaa kasvinsuojeluaineen saataville markkinoilla;

4) *neuvojalla* henkilöä, jolla on tarvittava tietämys ja joka neuvoo kasvintuhoajien torjunnassa ja kasvinsuojeluaineiden turvallisessa käytössä ammatillisen toiminnan tai kaupallisen palvelun osana;

5) *toimijalla* valvonta-asetuksen 3 artiklan 29 kohdassa määriteltyä toimijaa ja sitä, jolle tässä laissa säädetään kasvinsuojeluaineita koskevia velvoitteita;

6) *kasvinsuojeluaineiden levitysvälineillä* laitteita, jotka on erityisesti tarkoitettu kasvinsuojeluaineiden levittämiseen tai jotka ovat välttämättömiä kyseisten laitteiden tehokkaan toiminnan varmistamiseksi;

7) *integroidulla torjunnalla* kasvinsuojelumenetelmien käyttöä taloudellisesti ja ympäristön kannalta perustellusti siten, että vähennetään ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia riskejä;

8) *valvontaviranomaisella* Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa, Ruokavirastoa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sekä Tullia;

9) *miehittämättömällä ilma-aluksella* ilmailulain (864/2014) 2 §:n 21 kohdassa tarkoitettua miehittämätöntä ilma-alusta;

10) *maahantuonnilla* kasvinsuojeluaineiden tuontia muista kuin Euroopan unionin jäsenvaltioista;

11) *maastaviennillä* kasvinsuojeluaineiden vientiä muihin kuin Euroopan unionin jäsenvaltioihin;

12) *kauttakulhulla* kasvinsuojeluaineiden kuljetusta EU:n ulkopuolisesta maasta Suomen kautta EU:n ulkopuoliseen maahan.

Tarkemmat säännökset integroidun torjunnan yleisistä periaatteista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella puitedirektiivin liitteen III mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

7 §

Kasvinsuojeluaineiden käsittely ja varastointi sekä niiden pakkausten ja jäännösten käsittely

Toimijoiden on noudatettava erityistä varovaisuutta varastoitaessa, käsiteltäessä, laimennettaessa ja sekoitettaessa kasvinsuojeluaineita ennen niiden levittämistä ja levittämisen aikana, jotta toimenpiteet eivät vaaranna ihmisten terveyttä eivätkä ympäristöä.

9 §

Koulutuksen järjestäjä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy hakemuksesta 8 §:ssä tarkoitetun koulutuksen järjestäjän.

Koulutuksen järjestäjä hyväksytään, jos hänellä on riittävä kasvinsuojeluaineita ja niiden käyttöä koskeva koulutus ja kokemus. Koulutuksen järjestäjä voi käyttää asiantuntijoita koulutuksen antamisessa. Koulutuksen järjestäjän hyväksyminen on voimassa viisi vuotta.

Koulutuksen järjestäjän on vuosittain ilmoitettava koulutukseen osallistuneiden henkilöiden lukumäärä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Koulutuksen järjestämistä koskevia asiakirjoja on säilytettävä vähintään viisi vuotta koulutuksen järjestämisestä, ja ne on vaadittaessa esitettävä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Tarkempia säännöksiä koulutuksen järjestäjästä ja koulutuksen järjestämisestä voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

11 §

Tutkinnon järjestäjä

Tutkinnon järjestäjäksi hyväksytään luonnollinen henkilö, jos tällä on hyvä perehtyneisyys tutkinnon aihepiiriin ja riittävää käytännön kokemusta siitä. Hyväksyminen on voimassa viisi vuotta.

13 §

Kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaaja

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto huolehtii kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaustoiminnan järjestämisestä. Virasto hyväksyy hakemuksesta kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajan. Levitysvälineiden testaaja hyväksytään, jos hänellä on riittävä alan tuntemus ja testaustoiminnan edellyttämät tiedot ja taidot. Hyväksyminen on voimassa viisi vuotta.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

Testaajaan sovelletaan hänen suorittaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslais-
sa.

— — — — —

5 luku

Toiminnan harjoittaminen

17 §

Kasvinsuojeluaineen käyttö ammattitoiminnassa ja myynti tai muu luovuttaminen ammattitoiminnassa käytettäväksi

Kasvinsuojeluaineita saa ammattitoiminnassa käyttää vain 10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon suorittanut, joka on rekisteröity 35 §:ssä tarkoitettuun kasvinsuojeluainerekisteriin.

Yksinomaan ammattimaiseen käyttöön hyväksyttyjä kasvinsuojeluaineita saa myydä tai muutoin luovuttaa vain sellaiselle henkilölle:

- 1) joka on suorittanut 10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon;
- 2) joka on rekisteröity kasvinsuojeluainerekisteriin; ja
- 3) jonka henkilöllisyys voidaan ostotilanteessa luotettavasti todeta.

19 §

Tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavat kokeet

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi myöntää hakemuksesta luvan kasvinsuojeluaineasetuksen 54 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettaviin kokeisiin, joihin liittyy käytettyyn käyttökohteeseen hyväksymättömän kasvinsuojeluaineen päästämistä ympäristöön.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi myöntää hakemuksesta luvan kasvinsuojeluaineasetuksen 54 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettaviin kokeisiin, joissa kasvinsuojeluaine levitetään miehittämättömällä ilma-aluksella.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu lupa myönnetään, jos arvioidaan, ettei kokeesta ole todennäköisiä haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai ympäristöön, hakijalla on käytettävissään kokeen suorittamiseksi asianmukaiset testauspaikat ja koe suoritetaan valvotuissa oloissa käyttäen rajoitettuja määriä valmistetta rajoitetulla alueella. Luvan hakijan on nimettävä kokeelle vastuuhenkilö.

Edellä 18 §:ssä tarkoitettu laitos ei tarvitse 1 momentissa tarkoitettua lupaa käyttää hyväksymätöntä kasvinsuojeluainetta tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettaviin kokeisiin. Tällaisen laitoksen on hyvissä ajoin ennen kokeen aloittamista ilmoitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tiedot kokeessa käytettävästä aineesta, sen käyttötarkoituksesta ja käyttömäärästä, kokeen laajuudesta ja kestosta sekä arvioiduista terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Kasvinsuojeluaineella tehtävä koe on keskeytettävä, jos kokeen aikana ilmenee, että valmis-
teella on sellaisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai ympäris-

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

töön, joita ei ole voitu ennakoida lupaa myönnettäessä tai 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta tehtäessä. Asiasta on ilmoitettava viipymättä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Kasvinsuojeluaineasetuksen 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hakemus- ja asiakirja-aineisto toimitetaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Hakemukseen, joka koskee tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavaa koetta, jossa kasvinsuojeluaine on tarkoitus levittää miehittämättömällä ilma-aluksella, tulee liittää todistus säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 14 artiklassa tarkoitettua rekisteröitymisestä miehittämättömän ilma-aluksen käyttäjäksi sekä 12 artiklassa tarkoitettu toimintalupa lentolevitykseen mainitussa artiklassa tarkoitettussa kategoriassa erityinen tai 6 artiklassa tarkoitettut todistukset, joita edellytetään toimintaan mainitussa artiklassa tarkoitettussa kategoriassa sertifioitu.

Tarkemmat säännökset 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen kokeiden lupahakemusmenettelyistä, lupahakemusten ja kokeita koskevien ilmoitusten sisällöstä sekä kokeiden suorittamisen ehdoista annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

22 §

Kasvinsuojeluaineen lentolevityksen toteuttaminen

Kasvinsuojeluaineen lentolevitys on suoritettava erityistä huolellisuutta noudattaen ja siten, ettei siitä aiheudu vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai kohtuutonta haittaa ympäristölle. Lentolevityksestä on hyvissä ajoin ennen levitystä ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä kunnaneläinlääkärille.

22 a §

Kasvinsuojeluaineiden levitys kaasuttamalla

Kaasuttamalla levitettävän kasvinsuojeluaineen käyttäjän tulee hallita kaasutuksessa käytettyjen kasvinsuojeluaineiden turvallinen käyttö, kaasutuksen suorittajan suojautuminen kaasutustyössä sekä kaasutustyön oikea suorittaminen. Hänen tulee toimia kansainvälisen vilja- ja rehualan kauppajärjestö GAFTA:n kaasuttamista koskevan menettelytapaohjeen mukaisesti.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi myöntää hakemuksesta kaasuttamalla levitettävän valmisteen käyttäjälle luvan käyttää kaasuttamalla levitettävää kasvinsuojeluainetta, jos käyttäjä osoittaa täyttävänsä 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Kaasuttamalla levitettävän kasvinsuojeluaineen käyttäjän tulee ennen työn suorittamista tehdä ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettua turvallisesta käytöstä, kaasutuksen suorittajan suojautumisesta kaasutustyössä ja kaasutustyön oikeasta suorittamisesta, 2 momentissa tarkoitettua luvan hakemisesta sekä 3 momentissa tarkoitettua ilmoituksen sisällöstä annetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

23 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on tämän lain ja kasvinsuojeluaineita koskevan Euroopan unionin täytäntöönpanon lainsäädännön yleinen ohjaus ja seuranta.

Maa- ja metsätalousministeriö nimeää Turvallisuus- ja kemikaaliviraston esityksestä kansallisen vertailulaboratorion valvonta-asetuksen 100 artiklan mukaisesti.

24 §

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto suunnittelee ja kehittää toimialallaan valtakunnallisesti kasvinsuojeluaineiden valvontaa.

Sen lisäksi, mitä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tehtävistä säädetään muualla tässä laissa, virasto:

1) vastaa kasvinsuojeluaineasetuksen, valvonta-asetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä kasvinsuojeluaineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen, markkinoinnin sekä jakelijoiden ja maahantuojien suorittaman käsittelyn ja varastoinnin osalta sekä vastaa Euroopan unionin kasvinsuojeluaineita koskevassa lainsäädännössä toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä, jollei tehtäviä ole laissa siirretty muulle viranomaiselle;

2) vastaa valvonta-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua koordinaatiosta ja yhteydenpidosta Euroopan komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa;

3) toimii valvonta-asetuksen 103 artiklassa tarkoitettuna yhteyselimenä;

4) on kasvinsuojeluaineasetuksen 75 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yhteensovittamisesta vastaava kansallinen viranomainen;

5) on toimivaltainen viranomainen toimissa, jotka koskevat jäämäasetuksen II, IV ja VI—X luvun sekä 18 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan ja 20 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanoa;

6) asettaa jäämäasetuksen 18 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun torjunta-aineen jäämän väliaikaisen enimmäismäärän;

7) laskee yhdenmukaistetut riski-indikaattorit noudattaen, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY muuttamisesta yhdenmukaistettujen riski-indikaattoreiden vahvistamisen osalta annetussa komission direktiivissä (EU) 2019/782 säädetään;

8) suorittaa yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävä käytön aikaansaamiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY 15 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen tehtävien, toimittaa mainitun artiklan 3 kohdan mukaisesti tulokset Euroopan komissiolle ja muille jäsenvaltioille sekä asettaa tiedot yleisön saataville;

9) laatii torjunta-aineita koskevista tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1185/2009 1 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettujen tilaston markkinoille saatettujen kasvinsuojeluaineiden vuosittaisista määristä mainitun asetuksen liitteen I mukaisesti;

10) tekee maa- ja metsätalousministeriölle esityksen valvonta-asetuksen 100 artiklassa tarkoitettujen kansallisten vertailulaboratorioiden nimeämisestä.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhdenmukaisen riski-indikaattoreiden laskemisesta ja 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä.

24 a §

Ruokavirasto

Ruokavirasto suunnittelee, ohjaa ja kehittää toimialallaan valtakunnallisesti kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa.

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään Ruokaviraston tehtävistä, virasto vastaa kasvinsuojeluaineasetuksen, valvonta-asetuksen ja tämän lain täytäntöönpanosta sekä noudattamisen valvonnasta ja valvonnan järjestämisestä kasvinsuojeluaineiden käytön ja käytön yhteydessä tapahtuvan käsittelyn ja varastoinnin osalta.

24 b §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat Ruokaviraston ohella kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja käytön yhteydessä tapahtuvaa käsittelyä ja varastointia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset valvovat 22 §:ssä tarkoitettua lentolevityksen toteuttamista.

24 c §

Tulli

Tulli toimii valvontaviranomaisena kasvinsuojeluaineasetuksen ja tämän lain noudattamisen valvonnassa kasvinsuojeluaineiden maahantuonnin, maastaviennin ja kauttakulun yhteydessä.

Valvonnassa noudatetaan tullilakia (304/2016), jollei tässä laissa toisin säädetä.

24 d §

Luonnonvarakeskus

Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on:

1) laatia torjunta-aineita koskevista tilastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1185/2009 1 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu tilasto kasvinsuojeluaineiden vuosittaisista käyttömääristä maataloudessa mainitun asetuksen liitteen II mukaisesti;

2) antaa kasvinsuojeluaineiksi tarkoitettujen aineiden ja valmisteiden hyväksymisen edellytysten selvittämiseksi lausuntonsa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle aineiden ja valmisteiden biologisesta tehokkuudesta ja käyttökelpoisuudesta.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

25 §

Valtuutetut tarkastajat

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto voivat kirjallisesti nimetä ulkopuolisen luonnollisen henkilön määrääjäksi suorittamaan kasvinsuojeluaineita koskevaan viralliseen valvontaan liittyviä tarkastuksia valvonta-asetuksen 28 ja 30 artiklan mukaisesti (*valtuutettu tarkastaja*).

Valtuutettu tarkastaja toimii tehtävässään valtuutuksen antaneen viraston valvonnassa. Tarkastusten perusteella tehtävät hallinnolliset päätökset tekee valtuutuksen antanut virasto.

Valtuutettuun tarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Valtuutetun tarkastajan tulee vaadittaessa esittää kirjallinen valtuutus.

28 §

Valvonnan järjestämisen yleiset periaatteet

Kasvinsuojeluaineita on valvottava tasapuolisesti ja säännöllisesti. Valvontaa on tehostettava, jos on epäiltävissä, että valmiste tai toimijan toiminta ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia. Valvontatoimenpiteiden on oltava tarkoituksenmukaisia, ja ne on sopivalla tavalla kohdistettava kasvinsuojeluaineiden valmistuksen, maahantuonnin, kauttakulun, markkinoille saattamisen, markkinoinnin, varastoinnin, käytön ja käsittelyn eri vaiheisiin.

Valvontaviranomaisen on tarvittaessa annettava toimijalle tarpeellisia ohjeita ja kehotuksia kasvinsuojeluaineita koskevien säännösten noudattamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvonnan järjestämisen yleisistä periaatteista.

29 §

Valvontasuunnitelma

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Ruokavirasto ja Tulli vastaavat kasvinsuojeluaineiden valvonnan ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi laadittavan valvonta-asetuksen 109 artiklassa tarkoitetun monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman laatimisesta niille laissa osoitettujen tehtävien osalta.

Ruokavirasto koordinoi valvonnan tulosten keruuta valvonta-asetuksen 109 artiklan mukaisesti, asettaa valvontasuunnitelman 111 artiklan mukaisesti julkisesti saataville ja vastaa 113 artiklan mukaisesta vuosikertomuksen laatimisesta ja toimittamisesta Euroopan komissiolle.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto vastaa valtakunnallisen valvontasuunnitelman koordinoimisesta valvontaviranomaisten välillä.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

30 §

Tarkastusoikeus

Tarkastusta ja näytteenottoa koskevasta virallisesta valvonnasta säädetään valvonta-asetuksen 9, 10 ja 14 artiklassa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto saa tunnistautumatta tilata näytteitä etäviestintävälineiden välityksellä myytäviksi tarjottavista kasvisuojeluaineista. Näytteitä voidaan käyttää virallisessa valvonnassa. Saatuaan näytteen viraston on ilmoitettava toimijalle, että näyte on tilattu virallista valvontaa varten. Toimijalla on oikeus omalla kustannuksellaan saada toinen asiantuntijalausunto näytteestä.

31 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella ja valtuutetulla tarkastajalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä valvonnan suorittamiseksi välttämättömät tiedot valtion ja kunnan viranomaisilta, toimijoilta ja muilta, joita tässä laissa tai Euroopan unionin kasvisuojeluaineita koskevassa lainsäädännössä säädettyt velvoitteet koskevat.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla ja Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta välttämättömät tiedot sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tämän lain 40 a §:n mukaisen seuraamusmaksun määräämistä varten.

31 a §

Viranomaisnäytteiden tutkiminen

Virallista valvontaa varten otetut näytteet on käsiteltävä ja tutkittava Ruokavirastossa taikka Ruokaviraston tai Turvallisuus- ja kemikaaliviraston nimeämässä virallisessa laboratoriossa. Näytteitä tutkivan laboratorion tulee täyttää valvonta-asetuksessa säädetty vaatimukset.

34 §

Virka-apu

Valvontaviranomaisten on annettava toisilleen pyynnöstä virka-apua niiden tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua muille valvontaviranomaiselle säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä. Poliisin on annettava virka-apua myös 25 §:ssä tarkoitetulle valtuutetulle tarkastajalle, jos tätä estetään suorittamasta tehtäväänsä ja esteen poistaminen edellyttää poliisin toimivaltuuksien käyttämistä. Pelastusviranomaisen antamasta virka-avusta säädetään pelastuslain (379/2011) 50 §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

35 §

Kasvinsuojeluainerekisteri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä hyväksytyistä kasvinsuojeluaineista, koulutuksen ja tutkinnon järjestäjistä, kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajista sekä kasvinsuojeluaineita koskevan tutkinnon suorittaneista (*kasvinsuojeluainerekisteri*).

Rekisteriin merkitään hyväksytyistä kasvinsuojeluaineista seuraavat tiedot:

- 1) luvanhaltija ja tämän mahdollinen edustaja yhteystietoineen;
- 2) valmisteen nimi;
- 3) valmisteen tehoaine ja sen määrä;
- 4) valmisteen käyttötarkoitus;
- 5) valmisteen käyttöohje, käytön rajoitukset, varoitusmerkinnät ja muut myyntipäällyysmerkinnät;
- 6) valmisteen hyväksymisen voimassaoloa koskevat tiedot;
- 7) 24 §:n 2 momentin 9 kohdassa tarkoitetut tiedot markkinoille saatettujen kasvinsuojeluaineiden vuosittaisista määristä.

Rekisteriin merkitään lisäksi 9 §:ssä tarkoitettua koulutuksen järjestäjästä, 11 §:ssä tarkoitettua tutkinnon järjestäjästä, 13 §:ssä tarkoitettua kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajasta ja 10 §:ssä tarkoitettua tutkinnon suorittaneesta seuraavat tunnistetiedot:

- 1) nimi ja henkilötunnus;
- 2) äidinkieli;
- 3) osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero;
- 4) merkintä 39 a tai 39 b §:ssä tarkoitettua rekisteröinnin, hyväksymisen tai luvan peruuttamisesta.

Kasvinsuojeluaineita koskevan tutkinnon suorittaneesta merkitään rekisteriin tunnistetietojen lisäksi tutkinnon voimassaolon päättymispäivä ja tunnistenumero.

35 a §

Kasvinsuojeluaineita sekä eräitä toimijoita koskeva tiedosto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää sähköisesti yleisön nähtävillä kasvinsuojeluaineasetuksen 57 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tiedostoa hyväksytyistä kasvinsuojeluaineista ja niistä kasvinsuojeluaineista, joiden hyväksyminen on peruutettu.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto julkaisee ja ylläpitää 35 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella yleisesti saatavilla olevaa luetteloa koulutuksen järjestäjistä, tutkinnon järjestäjistä ja kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajista. Luettelossa julkaistaan 3 momentissa tarkoitettun henkilön suostumuksella henkilön nimi, osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.

Luettelosta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena rekisteröidyn nimeä tai paikkakuntaa.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

35 b §

Kasvinsuojeluinerekisterin käyttö ja ylläpito

Tässä laissa tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla on oikeus käyttää kasvinsuojeluinerekisteriä valvonnassa.

Luonnollisen henkilön 35 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetut henkilötiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun kasvinsuojeluaineen hyväksymisen voimassaolo on lakannut. Edellä 9, 11 ja 13 §:ssä tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden 35 §:n 3 momentissa tarkoitetut tunnistetiedot poistetaan rekisteristä kahden vuoden kuluttua toimijan hyväksynnän päättymisestä ja 10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon suorittaneen henkilön tiedot kolmen vuoden kuluttua tutkinnon voimassaolon päättymispäivästä.

Henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta sekä rekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta säädetään lisäksi luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta, mitä mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetään.

35 c §

Julkinen tietopalvelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä kasvinsuojeluinerekisteristä 10 §:n mukaisen tutkinnon suorittaneen nimen (*julkinen tietopalvelu*).

Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena rekisteröidyn nimeä tai tunnistenumeroa.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee poistaa 1 momentissa tarkoitettua toimijaa koskevat tiedot julkisesta tietopalvelusta välittömästi sen jälkeen, kun toimijan rekisteröinti on peruutettu tai kun virasto on saanut tiedon toimijan kuolemasta. Muilta osin julkiseen tietopalveluun merkittyjen tietojen säilyttämiseen sovelletaan, mitä 35 b §:n 2 momentissa säädetään valvontarekisteriin merkittyjen tietojen säilyttämisestä.

36 §

Valvonnan tulosten julkaiseminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Ruokavirasto ja Tulli julkaisevat valvonnan tulokset. Edellä 32 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja ei kuitenkaan saa julkaista.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

37 §

Määräys

Sille, joka ei noudata tämän lain, kasvinsuojeluaineita koskevan Euroopan unionin lainsäädännön tai niiden nojalla annettuja säännöksiä, valvontaviranomaisen on annettava asian laatu huomioon ottaen valvonta-asetuksen 138 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu määräys velvollisuuksien täyttämiseksi.

Epäkohta on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

38 §

Kielto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi sille 24 §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää:

1) kasvinsuojeluaineen valmistuksen, varastoinnin, markkinoille saattamisen tai käytön, jos kasvinsuojeluaine ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia;

2) kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamisen tai käytön, jos kasvinsuojeluaineen voidaan perustellusti epäillä aiheuttavan välittömän vaaran tai uhan ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle;

3) kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamisen tai käytön, jos valmisteiden myyntipäällysmarkkinöissä on sellainen puute tai virhe, että siitä saattaa aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle.

Ruokavirasto voi sille 24 a §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää:

1) kasvinsuojeluaineen varastoinnin, käsittelyn tai käytön, jos kasvinsuojeluaine tai sen käyttö ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia;

2) kasvinsuojeluaineella käsitellyn korjaamatta olevan sadon käyttämisen elintarvikkeeksi tai eläinten rehuksi, jos käyttämisestä saattaa aiheutua vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sille 24 b §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää kasvinsuojeluaineiden 22 §:ssä tarkoitetun lentolevityksen, jos lentolevitys ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

Tulli voi sille 24 c §:ssä säädetyn toimivallan mukaisesti kieltää kasvinsuojeluaineen maahan tuonnin tai maastaviennin, jos kasvinsuojeluaine ei täytä kasvinsuojeluaineasetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia.

Kielto on viipymättä peruutettava, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on poistettu tai epäkohta korjattu taikka jos kielto ei ole enää muutoin tarpeen.

Jos asia ei siedä viivytystä, valvontaviranomainen voi määrätä kiellon väliaikaisena. Jos väliaikaisen kiellon antaa muu viranomainen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tai Ruokavirasto, väliaikainen kielto on saatettava viivytyksettä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tai Ruokaviraston ratkaistavaksi sen mukaan, kumpi viranomainen on asiassa tämän pykälän ja 24 tai 24 a §:n mukaan toimivaltainen. Kielto raukeaa, jos toimivaltainen virasto ei ole tehnyt tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitettua päätöstä viikon kuluessa väliaikaisen kiellon antamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

39 §

Hävittämis- ja maastavientimääräys

Jos kasvinsuojeluaineen valmistus, varastointi, markkinoille saattaminen tai käyttö on 38 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla kielletty, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä kasvinsuojeluaineen käsiteltäväksi hyväksymällään tavalla uudelleen, hävitettäväksi tai palautettavaksi siihen maahan, josta se on tuotu Suomeen.

Jos korjaamattoman sadon käyttäminen elintarvikkeeksi tai eläinten rehuksi on 38 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla kielletty, Ruokavirasto voi määrätä korjaamattoman sadon hävitettäväksi.

Jos maahantuonti tai maastavienti on 38 §:n 4 momentin nojalla kielletty, Tulli voi määrätä kasvinsuojeluaineen käsiteltäväksi hyväksymällään tavalla uudelleen, hävitettäväksi tai palautettavaksi siihen maahan, josta se on tuotu Suomeen.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettuun päätökseen voidaan liittää ehtoja sen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Toimija, jonka virheellisen menettelyn vuoksi hävittämis- tai maastavientimääräys on annettu, vastaa täytäntöönpanon aiheuttamista kustannuksista.

39 a §

Rekisteröinnin peruuttaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi peruuttaa 10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon suorittaneen 35 §:n 3 momentissa tarkoitetun rekisteröinnin, jos rekisteröinnille säädetyt edellytykset eivät enää täyty tai toiminnassa olennaisesti rikotaan kasvinsuojeluaineita koskevia säännöksiä tai säännösten nojalla tehtyjä päätöksiä eikä toimija Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määräyksestä huolimatta korjaa puutteita kohtuullisessa määräajassa. Hyväksyminen voidaan kuitenkin peruuttaa välittömästi, jos puute on niin olennainen, ettei sitä saisi korjattua kohtuullisessa määräajassa tai jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle toiminnasta aiheutuvan kohtuuttoman vahingon vuoksi välttämätöntä.

Jos rekisteröinti on peruutettu 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, tulee 10 §:ssä tarkoitettu tutkinto suorittaa uudelleen ennen uutta rekisteröintiä.

39 b §

Eräiden hyväksymisten ja lupien peruuttaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi peruttaa myöntämänsä 9 §:ssä tarkoitetun koulutuksen järjestäjän, 11 §:ssä tarkoitetun tutkinnon järjestäjän, 13 §:ssä tarkoitetun kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testaajan, 18 §:ssä tarkoitettu kasvinsuojeluaineita testaavan laitoksen hyväksymisen tai 19 §:ssä tarkoitettu koeluvan, jos luvan tai hyväksymisen myöntämisen edellytykset lakkaavat tai hyväksymisen saanut tai luvanhaltija rikkoo olennaisella tavalla kasvinsuojeluaineita koskevia säännöksiä tai säännösten nojalla tehtyjä päätöksiä eikä toimija Turvallisuus- ja kemikaaliviraston määräyksestä huolimatta korjaa puutteita kohtuullisessa määräajassa. Hyväksyminen tai lupa voidaan kuitenkin peruuttaa välittömästi, jos puute on niin olennainen, ettei sitä

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

saisi korjattua kohtuullisessa määräajassa tai jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle toiminnasta aiheutuvan kohtuuttoman vahingon vuoksi välttämätöntä.

39 c §

Laboratorion nimeämisen peruuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriö voi peruuttaa kansallisen vertailulaboratorion nimeämisen, jos vertailulaboratorio tai siellä harjoitettu toiminta ei täytä valvonta-asetuksen 100 ja 101 artiklassa säädettyjä vaatimuksia, epäkohta on olennainen eikä vertailulaboratorio maa- ja metsätalousministeriön määräyksestä huolimatta korjaa puutetta kohtuullisessa määräajassa.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Ruokavirasto voivat peruuttaa virallisen laboratorion nimeämistä koskevan päätöksensä, jos laboratorio olennaisesti rikkoo tai siellä harjoitettavassa toiminnassa olennaisesti rikotaan tämän lain, kasvinsuojeluaineita koskevan Euroopan unionin lainsäädännön tai niiden nojalla annettuja säännöksiä eikä laboratorio viraston määräyksestä huolimatta korjaa puutteita kohtuullisessa määräajassa.

Maa- ja metsätalousministeriö, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Ruokavirasto voivat peruuttaa laboratorion nimeämistä koskevan päätöksensä myös asian käsittelyn vaatimaksi ajaksi, jos se on ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle toiminnasta aiheutuvan kohtuuttoman vahingon vuoksi välttämätöntä taikka jos puute laboratorion toiminnassa on sellainen, että se voi vaarantaa tutkimustulosten luotettavuuden.

39 d §

Internetsivuston sulkeminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä toimijan hallinnoiman tai käyttämän internet-sivuston tai sen osan suljettavaksi, jos on ilmeistä, että sen välityksellä myytäväksi tarjottavaa kasvinsuojeluainetta ei ole hyväksytty käytettäväksi kasvinsuojeluaineena tai siitä annetut tiedot ovat sellaiset, että kasvinsuojeluaine tai siitä annettavat tiedot aiheuttavat tai niiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle taikka ympäristölle taikka johtavat kasvinsuojeluaineiden ostajaa olennaisesti harhaan tai ovat muulla tavalla olennaisesti kasvinsuojeluaineita koskevien säännösten vastaisia.

Internetsivustosta on määrättävä suljettavaksi se sivuston osa, jossa tarjotaan myytäväksi 1 momentissa mainitulla tavalla kasvinsuojeluaineita koskevien säännösten tai määräysten vastaisia kasvinsuojeluaineita. Jos sivuston osan sulkeminen ei poista säännösten tai määräysten vastaisuutta, tarvittaessa on määrättävä suljettavaksi koko sivusto.

Määräys internetsivuston tai sen osan sulkemisesta voidaan antaa väliaikaisena asian selvittämisen tai epäkohdan korjaamisen ajaksi. Sivusto tai sen osa on pidettävä suljettuna, kunnes Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

40 §

Uhkakko ja teettäminen

Valvontaviranomainen voi tehostaa antamaansa 37 §:ssä tarkoitettua määräystä, 38 §:n 1—3 momentissa tarkoitettua kieltoa sekä 39 §:ssä tarkoitettua hävittämistä tai maastavientiä koskevaa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhkasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

40 a §

Kasvinsuojeluainevalvonnan seuraamusmaksu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Ruokavirasto voivat määrätä vähintään 300 euron ja enintään 5 000 euron kasvinsuojeluainevalvonnan seuraamusmaksun sille, joka:

- 1) käyttää 12 §:n 2 momentin vastaisesti kasvinsuojeluaineen ammattimaiseen levitykseen levitysvälinettä, jota ei ole asianmukaisesti testattu;
- 2) 17 §:n 1 momentin vastaisesti käyttää ammattitoiminnassaan kasvinsuojeluainetta ilman 10 §:ssä tarkoitetun tutkinnon suorittamista;
- 3) laiminlyö kasvinsuojeluaineasetuksen 54 artiklassa tarkoitetun koetarkoituksia koskevan luvan hakemisen tai 19 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisen;
- 4) laiminlyö kasvinsuojeluaineasetuksen 56 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa tai 67 artiklan 1 kohdassa säädetyn kirjanpitoa koskevan velvollisuuden;
- 5) laiminlyö kasvinsuojeluaineasetuksen 67 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden;
- 6) laiminlyö 11 §:n 3 momentin mukaisen velvollisuuden ilmoittaa tutkinnon suorittaneista tiedot Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus, toistuvuus ja vahingollisuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen. Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä luonnolliselle henkilölle, jota epäillään samasta teosta esituttuina, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Jos seuraamusmaksu on määrätty luonnolliselle henkilölle, samasta teosta ei saa määrätä toista seuraamusmaksua eikä tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli vuosi. Seuraamusmaksu vanhene viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksua koskevan lainvoimaisen ratkaisun antamispäivästä. Seuraamusmaksu raukeaa, kun maksuvelvollinen luonnollinen henkilö kuolee. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

41 §

Kasvinsuojeluainerikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo kasvinsuojeluaineasetuksen 28 artiklassa tarkoitettua hyväksymättömän kasvinsuojeluaineen markkinoille saattamista tai käyttöä koskevaa kieltoa,

2) laiminlyö 19 §:n 5 momentissa tarkoitettua velvollisuuden keskeyttää koe tai ilmoittaa siitä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle,

3) laiminlyö kasvinsuojeluaineasetuksen 56 artiklan 1 tai 4 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai 67 artiklan 2 kohdassa säädetyn seurantavelvollisuuden,

4) rikkoo 37 §:n nojalla annettua määräystä tai 38 §:n nojalla annettua kieltoa taikka

5) rikkoo 39 §:n nojalla annettua hävittämis- tai maastavientimääräystä, on tuomittava, jollei laiminlyöntiä tai teosta aiheutunutta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle ole pidettävä vähäisenä taikka jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kasvinsuojeluainerikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Rikoslaissa (39/1889) tai 1 momentissa tarkoitettua tekoa koskevassa esitutkinnassa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sekä Ruokavirastolle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Syyttäjän on varattava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sekä Ruokavirastolle tilaisuus lausunnon antamiseen ennen syyteharkinnan päättymistä. Asiaa tuomioistuimessa suullisesti käsiteltäessä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla sekä Ruokavirastolla on läsnäolo- ja puheoikeus.

42 §

Rikosilmoituksen tekeminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee valtuuttamiensa tarkastajien puolesta rikosilmoituksen epäilyistä kasvinsuojeluainerikkomuksesta. Ruokavirasto tekee ilmoituksen valtuuttamiensa tarkastajien puolesta. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä rikkomuksesta, jota on kokonaisuutena pidettävä ilmeisen vähäisenä eikä kyseessä ole viranomaisten määräysten tai kieltojen toistuva rikkominen.

47 a §

Rikkomuksista ilmoittajan henkilöllisyyden suojaaminen

Jos ilmoituksen toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle sen valvontaan kuuluvien säännösten todellisesta tai epäilyistä rikkomisesta on tehnyt luonnollinen henkilö, hänen henkilöllisyytensä on pidettävä salassa, jos henkilöllisyyden paljastamisesta voidaan olosuhteiden perusteella arvioida aiheutuvan hänelle haittaa.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

48 §

Muutoksenhaku

Edellä 10 §:ssä tarkoitettuun tutkinnon hyväksymistä koskevaan päätökseen ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun levitysvälineen testausta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhausta 40 §:ssä tarkoitettuun uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämishuonon asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen säädetään uhkasakkolaissa.

Muutoksenhausta valtion viranomaisen määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa.

Edellä 38 §:n 6 momentissa tarkoitettua väliaikaista kieltoa koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentin 30 kohta, sellaisena kuin se on laissa 36/2024, ja
lisätään 1 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1183/2023, 23/2024 ja 36/2024, uusi 31 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös:

30) alusliikennepalvelulain (623/2005) 29 §:ssä tarkoitettu liikennevirhemaksu;
31) kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 40 a §:ssä tarkoitettu kasvinsuojeluainevalvonnan seuraamusmaksu.

Eduskunnan vastaus EV 69/2024 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 10.9.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri